

NDS
NDN
NDS
NDN
NDS
NDN
NDS
NDN
NDS
NDN

KOMUNIKATY

Międzyresortowej Komisji
do spraw Najwyższych
Dopuszczalnych Stężeń
i Natężeń Czynników
Szkodliwych dla Zdrowia
w Środowisku Pracy

Ukazała się Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2398 z dnia 12 grudnia 2017 r. zmieniająca dyrektywę 2004/37/WE w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagenów podczas pracy (Dz. Urz. L 345 z 27.12.2017, s. 87).

[Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2017/2398 z dnia 12 grudnia 2017 r. zmieniająca dyrektywę 2004/37/WE w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagenów podczas pracy \(Dz. Urz. L 345 z 27.12.2017, s. 87\)](#)

Międzyresortowa Komisja do Spraw Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń i Natężeń Czynników Szkodliwych dla Zdrowia w Środowisku Pracy **zwraca uwagę przedsiębiorców, pracowników oraz organów kontroli na wiążące wartości dopuszczalnych poziomów narażenia zawodowego dla 14 szkodliwych czynników rakotwórczych lub mutagennych:** pyły drewna twardego, związki chromu(VI), ogniotrwałe włókna ceramiczne, krzemionka krystaliczna w formie pyłu respirabilnego, benzen, chlorek winylu, tlenek etylenu, 1,2-epoksypropan, akrylamid, 2-nitropropan, *o*-toluidyna, 1,3-butadien, hydrazyna, bromoetylen.

- ⇒ Informacje dotyczące wymienionych 14 czynników rakotwórczych lub mutagennych w środowisku pracy można uzyskać bezpłatnie w:
  - bazie wiedzy CHEMPYŁ www.ciop.pl/chempyl
  - kwartalniku Komisji *Podstawy i Metody Oceny Środowiska Pracy* (PiMOŚP) www.ciop.pl/pimosp_strona
  - wydawnictwie *Czynniki szkodliwe w środowisku pracy – wartości dopuszczalne 2016*.

- ⇒ Prosimy o przekazywanie informacji do Sekretarza Międzyresortowej Komisji ds. NDS i NDN (josko@ciop.pl), dotyczących wymienionych 14 czynników rakotwórczych i/lub mutagennych, odnośnie do:
  - ich stosowania w przedsiębiorstwach
  - wartości stężeń w powietrzu na stanowiskach pracy
  - liczby pracowników narażonych
  - stosowanych środków prewencji w celu ochrony pracowników.

- ⇒ W celu osiągnięcia stężeń tych substancji chemicznych **poniżej** wartości ustalonych dyrektywą 2017/2398/UE, niezbędne jest wskazane opracowanie w przedsiębiorstwach planu zapewnienia odpowiednich warunków pracy.

Zapraszamy także do korzystania z możliwości zadawania pytań na forum w bazie CHEMPYŁ (www.ciop.pl/chempyl), a także do przekazywania informacji na forum dyskusyjnym bazy, wynikających z Państwa doświadczenia w zakresie narażenia na szkodliwe czynniki chemiczne, a szczególnie informacji na temat tzw. dobrych praktyk związanych z ograniczaniem ryzyka zawodowego spowodowanego występowaniem czynników chemicznych i pyłów, określających działania ukierunkowane na poprawę warunków pracy i promowanie bezpieczeństwa i zdrowia w Państwa zakładzie.

KOMUNIKAT II

Parlament Europejski i Komisja Europejska pracują nad kolejnymi zmianami dyrektywy 2004/37/WE w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagenów podczas pracy.

[Wniosek](#)

[Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniająca dyrektywę 2004/37/WE w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagenów podczas pracy](#)

[Załącznik](#)

[do wniosku dotyczącego Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2004/37/WE w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagenów podczas pracy](#)

[Nota](#)

[do Wniosku dotyczącego Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę nr 2004/37/WE w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagenów podczas pracy](#)

Międzyresortowa Komisja do Spraw Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń i Natężeń Czynników Szkodliwych dla Zdrowia w Środowisku Pracy **zwraca uwagę przedsiębiorców, pracowników oraz organów kontroli na propozycje wiążących wartości dopuszczalnych poziomów narażenia zawodowego dla kolejnych 11 szkodliwych czynników rakotwórczych lub mutagennych:** kadm i jego związki nieorganiczne, beryl i jego związki nieorganiczne, kwas arsenowy i jego sole, a także nieorganiczne związki arsenu, formaldehyd, 4,4'-metyleno-bis(2-chloro-anilina) (MOCA), spaliny silnika Diesla, trichloroeten, 4,4'-metylenodianilina, 1-chloro-2,3-epoksypropan (epichlorohydryna), 1,2-dibromoetan, 1,2-dichloroetan oraz benzen.

UWAGA! W UE PLANOWANE JEST USTALENIE KOLEJNYCH WARTOŚCI WIĄŻĄCYCH DLA RAKOTWÓRCZYCH/MUTAGENNYCH CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA (DO 2020 R. BĘDZIE ICH 50).

- ⇒ Informacje dotyczące wymienionych 11 czynników rakotwórczych lub mutagennych w środowisku pracy można uzyskać bezpłatnie w:
- bazie wiedzy CHEMPYŁ www.ciop.pl/chempyl
  - kwartalniku Komisji *Podstawy i Metody Oceny Środowiska Pracy* (PiMOŚP) www.ciop.pl/pimosp_strona
  - wydawnictwie *Czynniki szkodliwe w środowisku pracy – wartości dopuszczalne 2016*.
- ⇒ Prosimy o przekazywanie informacji do Sekretarza Międzyresortowej Komisji ds. NDS i NDN (josko@ciop.pl), dotyczących wymienionych 11 czynników rakotwórczych i/lub mutagennych, odnośnie do:
- ich stosowania w przedsiębiorstwach
  - wartości stężeń w powietrzu na stanowiskach pracy
  - liczby pracowników narażonych
  - stosowanych środków prewencji w celu ochrony pracowników.

Informacje te są potrzebne w negocjacjach z KE dotyczących ustalania wiążących wartości dopuszczalnych narażenia zawodowego dla wymienionych czynników rakotwórczych i/lub mutagennych.

- ⇒ W celu ograniczenia narażenia zawodowego na te niebezpieczne substancje chemiczne, przez obniżenie ich stężeń na stanowiskach pracy do proponowanych wartości, niezbędne jest wskazane opracowanie w przedsiębiorstwach planu zapewnienia odpowiednich warunków pracy.

Zapraszamy także do korzystania z możliwości zadawania pytań na forum w bazie CHEMPYŁ (www.ciop.pl/chempyl), a także do przekazywania informacji na forum dyskusyjnym bazy, wynikających z Państwa doświadczenia w zakresie narażenia na szkodliwe czynniki chemiczne, a szczególnie informacji na temat tzw. dobrych praktyk związanych z ograniczaniem ryzyka zawodowego spowodowanego występowaniem czynników chemicznych i pyłów, określających działania ukierunkowane na poprawę warunków pracy i promowanie bezpieczeństwa i zdrowia w Państwa zakładzie.

Ukazała się dyrektywa Komisji 2017/164/UE z dnia 31 stycznia 2017 r. ustanawiająca czwarty wykaz wskaźnikowych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego zgodnie z dyrektywą 98/24/WE oraz zmieniającej dyrektywy Komisji 91/322/EWG, 200/39/WE i 2009/161/UE

Dyrektywa Komisji 2017/164/UE ustanawiająca czwarty wykaz wskaźnikowych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego (IOELVs) została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej z dnia 1 lutego 2017 r., L 27, s. 115-120. Treść dyrektywy jest dostępna w serwisie internetowym *EU law and publications EUR-Lex*.

[Dyrektywa Komisji \(UE\) 2017/164 z dnia 31 stycznia 2017 r. ustanawiająca czwarty wykaz wskaźnikowych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego zgodnie z dyrektywą Rady 98/24/WE oraz zmieniająca dyrektywy Komisji 91/322/EWG, 2000/39/WE i 2009/161/UE \(Tekst mający znaczenie dla EOG.\)](#)

Międzyresortowa Komisja do Spraw Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń i Natężeń Czynników Szkodliwych dla Zdrowia w Środowisku Pracy **zwraca uwagę przedsiębiorców, pracowników oraz organów kontroli na wskaźnikowe wartości dopuszczalnych poziomów narażenia zawodowego dla 31 szkodliwych czynników chemicznych**: mangan i nieorganiczne związki manganu (jako mangan), triazotan glicerolu, tetrachlorek węgla, amitrol, kwas octowy, cyjanowodór (jako cyjanek), dichlorometan, 1,1-dichloroetylen, ortokrzemian (tetra)etylu, kwas akrylowy, nitroetan, bisfenol A, eter difenylu, 1,4-dichlorobenzen, 2-etyloheksan-1-ol, akryloaldehyd, mrówczan metylu, but-2-yno-1,4-diol, tetrachloroetylen, octan etylu, cyjanek sodu (jako cyjanek), cyjanek potasu (jako cyjanek), diacetyl, tlenek węgla, wodorotlenek wapnia, tlenek wapnia, ditlenek siarki, wodorek litu, tlenek azotu, ditlenek azotu, uwodorniony terfenyl.

⇒ Informacje dotyczące wymienionych 31 szkodliwych czynników chemicznych w środowisku pracy można uzyskać bezpłatnie w:

- bazie wiedzy CHEMPYŁ www.ciop.pl/chempyl
- kwartalniku Komisji *Podstawy i Metody Oceny Środowiska Pracy (PiMOŚP)* www.ciop.pl/pimosp_strona
- wydawnictwie *Czynniki szkodliwe w środowisku pracy - wartości dopuszczalne 2016*.

⇒ Prosimy o przekazywanie informacji do Sekretarza Międzyresortowej Komisji ds. NDS i NDN (josko@ciop.pl), dotyczących wymienionych 31 szkodliwych czynników chemicznych, odnośnie do:

- ich stosowania w przedsiębiorstwach
- wartości stężeń w powietrzu na stanowiskach pracy
- liczby pracowników narażonych
- stosowanych środków prewencji w celu ochrony pracowników.

⇒ W celu ograniczenia narażenia zawodowego na te szkodliwe substancje chemiczne, przez obniżenie ich stężeń na stanowiskach pracy do wartości proponowanych, niezbędne jest wskazane opracowanie w przedsiębiorstwach planu zapewnienia odpowiednich warunków pracy.

Zapraszamy także do korzystania z możliwości zadawania pytań na forum w bazie CHEMPYŁ (www.ciop.pl/chempyl), a także do przekazywania informacji na forum dyskusyjnym bazy, wynikających z Państwa doświadczenia w zakresie narażenia na szkodliwe czynniki chemiczne, a szczególnie informacji na temat tzw. dobrych praktyk związanych z ograniczaniem ryzyka zawodowego spowodowanego występowaniem czynników chemicznych i pyłów, określających działania ukierunkowane na poprawę warunków pracy i promowanie bezpieczeństwa i zdrowia w Państwa zakładzie.

KOMUNIKAT IV

Komisja Europejska pracuje nad kolejną dyrektywą ustanawiającą piąty wykaz wskaźnikowych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego zgodnie z dyrektywą 98/24/WE.

Międzyresortowa Komisja do Spraw Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń i Natężeń Czynników Szkodliwych dla Zdrowia w Środowisku Pracy **zwraca uwagę przedsiębiorców, pracowników oraz organów kontroli na propozycje wskaźnikowych wartości dopuszczalnych poziomów narażenia zawodowego dla kolejnych 11 szkodliwych substancji chemicznych: octan *n*-butylu, octan *sec*-butylu, octan izobutylu, anilina, chlorometan, 4-aminotoluen, 2-fenylpropan, ftalan dibutylu, trichlorek fosforylu, trimetyloaminy oraz 3-metylobutan-1-ol.**

⇒ Informacje dotyczące 5 z wymienionych substancji (octan *n*-butylu, octan *sec*-butylu, octan izobutylu, anilina, chlorometan) w środowisku pracy można uzyskać bezpłatnie w:

- bazie wiedzy CHEMPYŁ www.ciop.pl/chempyl
- kwartalniku Komisji *Podstawy i Metody Oceny Środowiska Pracy* (PiMOŚP) www.ciop.pl/pimosp_strona
- wydawnictwie *Czynniki szkodliwe w środowisku pracy - wartości dopuszczalne 2016*

Dla pozostałych substancji, tj. chlorometanu, 4-aminotoluenu, 2-fenylpropanu, ftalan dibutylu, trichloroku fosforylu, trimetyloaminy oraz 3-metylobutan-1-olu, Zespół Ekspertów ds. Czynników Chemicznych opracuje dokumentację dopuszczalnych poziomów narażenia zawodowego wraz z propozycjami wartości NDS/NDSCh w 2018 r.

⇒ Prosimy o pilne przekazywanie informacji do Sekretarza Międzyresortowej Komisji ds. NDS i NDN (josko@ciop.pl), dotyczących wymienionych 11 szkodliwych czynników chemicznych, odnośnie do:

- ich stosowania w przedsiębiorstwach
- wartości stężeń w powietrzu na stanowiskach pracy
- liczby pracowników narażonych
- stosowanych środków prewencji w celu ochrony pracowników.

⇒ W celu ograniczenia narażenia zawodowego na te niebezpieczne substancje chemiczne, przez obniżenie ich stężeń na stanowiskach pracy do wartości proponowanych, niezbędne jest wskazane opracowanie w przedsiębiorstwach planu zapewnienia odpowiednich warunków pracy.

Informacje te są potrzebne w negocjacjach z KE dotyczących ustalania wskaźnikowych wartości dopuszczalnych narażenia zawodowego dla wymienionych szkodliwych czynników chemicznych.

Zapraszamy także do korzystania z możliwości zadawania pytań na forum w bazie CHEMPYŁ (www.ciop.pl/chempyl), a także do przekazywania informacji na forum dyskusyjnym bazy, wynikających z Państwa doświadczenia w zakresie narażenia na szkodliwe czynniki chemiczne, a szczególnie informacji na temat tzw. dobrych praktyk związanych z ograniczaniem ryzyka zawodowego spowodowanego występowaniem czynników chemicznych i pyłów, określających działania ukierunkowane na poprawę warunków pracy i promowanie bezpieczeństwa i zdrowia w Państwa zakładzie.

Komitet Doradczy ds. Bezpieczeństwa i Zdrowia (Advisory Committee on Safety and Health) przyjął opinie i propozycje wartości wskaźnikowych dla 11 substancji wymienionych w tabeli 1.

Tabela 1. Zestawienie zaproponowanych dopuszczalnych wartości wskaźnikowych do projektu dyrektywy ustalającej piąty wykaz dopuszczalnych wskaźnikowych wartości narażenia zawodowego (stan na 11.07.2018 r.)

Nr WE	Nr CAS	Nazwa substancji chemicznej	Dopuszczalne stężenia				Uwagi
			8-godzinne		krótkoterminowe		
			mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm	
204-658-1	123-86-4	Octan n-butylu	241	50	723	150	–
203-300-1	105-46-4	Octan sec-butylu	241	50	723	150	–
203-745-1	110-19-0	Octan izobutylu	241	50	723	150	–
200-539-3	62-53-3	Anilina	7,74	2	19,35	5	skóra*
200-817-4	74-87-3	Chlorometan	42	20	–	–	–
203-403-1	106-49-0	4-Aminotoluen (4-toliloamina)	4,46	1	8,92	2	skóra*
202-704-5	98-82-8	2-Fenylpropan (Kumen)	50	10	250	50	skóra*
201-557-4	84-74-2	Ftalan dibutylu – frakcja wdychalna	0,58	0,05	–	–	–
233-046-7	10025-87-3	Trichlorek fosforu	0,064	0,01	0,13	0,02	–
200-875-0	75-50-3	Trimetyloamina	4,9	2	12,5	5	–
204-633-5	123-51-3	3-Metylobutan-1-ol) (alkohol izoamyłowy)	18	5	37	10	–

* wchłanianie substancji przez skórę może być tak samo istotne, jak przy narażeniu drogą oddechową